
Datum	Diarienummer	Ansvarig tjänsteperson	Remissvar
2022-10-14	LAI 22-005	Elena Zukauskaitė Avdelningschef utbildning och arbetsmarknad 0728 - 85 48 21	

Remissvar över betänkandet SOU 2022:17

En modell för att mäta och belöna progression inom sfi

Sammanfattning

- Skånes Kommuner ställer sig frågande kring förslaget att införa ett specifikt progressionstest då det är otydligt varför progressionstest ska införas i stället för att vidareutveckla nationella prov.
- Skånes Kommuner är positiva till att vidareutveckla och förstärka forskning om undervisning och bedömning av sfi vid Stockholms universitet men samarbetet med andra lärosäten med hög kompetens inom vuxenutbildning bör undersökas.
- Resultatbaserad ersättning behöver undersökas ytterligare.
- Kommunernas roll behöver framkomma tydligt i relation till utveckling av progressionstestet, lärarverktyget och utvärdering.
- Det bör tydliggöras vad som menas med kvalitet i sfi.
- Skånes Kommuner ställer sig frågande kring varför utredningen fokuserar främst på test och bedömning av kunskap istället för avsaknaden av likvärdighet.

Skånes Kommuner som remissinstans

Utgångspunkten för Skånes Kommuner remissvar är de gemensamma nämarna för de 33 skånska kommunerna. I Skåne finns 33 kommuner av olika storlek och förutsättningar vilket gör vårt remissvar till en representativ bild för såväl stora, mellanstora som små kommuner.

Ställningstagande av utredningen som helhet

Skånes Kommuner frågande kring varför utredningen fokuserar främst på test och bedömning av kunskap istället för avsaknaden av likvärdighet. Det saknas likvärdighet i landet avseende ramtid för sfi studier samt likvärdigheten i arbetssätten. Skånes Kommuner vill framhäva att förslag som lyfts i Kliva (Samverkande krafter – för stärkt kvalitet och likvärdighet inom Komvux för elever med svenska som andraspråk SOU 2020:66) utredning skulle kunna öka kvalitet och likvärdighet i sfi-undervisningen.

Kvalitet och likvärdighet

Vuxnas andraspråksinläring påverkas av olika faktorer (2.4)

Utredningen betonar att ett progressionstest inte kan mäta alla kvalitetsaspekter i sfi och därmed inte bör användas som ensamt bevis på kvalitet. Det bör ytterligare tydliggöras vad som menas med kvalitet i sfi.

Ett särskilt framtaget progressionstest (6.4)

Skånes Kommuner ställer sig frågande kring förslaget att införa en specifik progressionstest för detta. Det är otydligt varför progressionstest skall införas istället för att vidareutveckla nationella prov som också planeras för digitalisering. Utredningen argumenterar för att de nationella proven ska kompletteras med ett progressionstest mot bakgrund av att de nationella proven genomförs och bedöms lokalt och därmed inte är tillräckligt oberoende. Det är däremot oklart varför de nationella proven inte kan utvecklas för att bli oberoende.

Inrättande av ett nytt bedömningscentrum vid lämpligt lärosäte (6.5)

Skånes Kommuner är positiva till att vidareutveckla och förstärka forskning om undervisning och bedömning av SFI. Det är positivt att stärka kompetensen om sfi vid ett lärosäte såsom Stockholms universitet, men även samarbete med andra lärosäten med hög kompetens inom vuxenutbildning såsom Linköpingsuniversitet bör undersökas.

Kommunernas roll

Framtagning och utvärdering av progressionstest (6.5.2)

Det är positivt att utredningen nämner lärare som en viktig grupp som behöver knytas tillframtagande och utvärderingen av progressionstestet. Däremot behövs det ytterligare tydliggörande angående kommuner roll i dess helhet. Kommunerna har ansvar för vuxenutbildning och kommer påverkas av införande av testet. Kommunernas roll behöver framkomma tydligt i relation till utveckling av testet, lärarverktyget och utvärdering. Om testet och dess resultat ska vara en del av kommunernas systematiska kvalitetsarbete (SKA) behöver olika professioner och nivåer involveras i arbete för att exempelvis identifiera relevanta utvärderings parameter utifrån kännedom av de kommunala processerna.

Storleken på ersättning (12.1)

Idag är inte möjligt att jämföra kostnaden för SFI mellan kommuner vilket innebär att det är svårt att få fram en kostnad som kan utgöra underlaget för att beräkna fram en (1) procent utav. SFI kostnaden täcks idag av kommunbidrag, schablonersättning samt statsbidrag beroende på hur kommunen valt att anordna sfi undervisningen i kommunen.

Även om en (1) procent skulle kunna definieras behöver det ytterligare undersökas vad det innebär för olika kommuner och upphandlade verksamheter. För en liten till medelstor kommun eller en upphandlad verksamhet i en sådan kommunen innebär ersättningen en minimal summa statliga medel för att driva utveckling.

Beslut och beredning av remissvar

Skånes Kommuner styrelse¹ beslutade att ställa sig bakom remissvaret den 14 oktober 2022². Beredning har gjorts i samarbete med Malmö stad³, Helsingborgs stad⁴ och Landskrona stad⁵, vilka också är remissinstanser för utredningen. Remissvaret är även förankrat inom den strategiska beredningsgruppen⁶ inom Skånes Kommuner strategiska nätverk för arbetsmarknadsfrågor.

¹ Patric Åberg (M), Östra Göinge, Katrin Stjernfeldt Jammeh (S), Malmö, Philip Sandberg (L), Lund, Peter Danielsson (M), Helsingborg, Camilla Palm (M), Kristianstad, Johan Andersson (S), Eslöv, Cecilia Magnusson Svärd, (S), Ystad, Lars Nyander (S), Ängelholm, Lena Wallentheim (S) Hässleholm, Linda Allansson Wester (M), Svedala, Teddy Nilsson (SD), Svalöv, Cecilia Bladh in Zito (SD), Hörby och Leif Sandberg (C), Tomelilla

² Teddy Nilsson (SD) och Cecilia Bladh in Zito (SD) lämnade protokollsanteckningen:

”Vi delar inte alls inställningen till eller frågeställning gällande progressionstester. Vår uppfattning är att progressionstester skulle kunna vara ett väldigt bra instrument för att konstatera en utvecklingsrörelse för att väl komplettera de mer resultatkonstaterande nationella proven. Därav är vi positiva till att införa progressionstester.”

³ Jonas Svensson, verksamhetschef Malmö stad

⁴ Henriikka Airaskorpi, verksamhetschef Helsingborgs stad

⁵ Fredrik Menkus Wegbratt, förvaltningschef Landskrona stad

⁶ Maria Norrby, arbetsmarknadsdirektör, Helsingborgs stad; Ninda Wegbratt Menkus, förvaltningschef Sjöbo kommun; Marcus Ericsson, avdelningschef, Malmö stad; Annika Pettersson, socialdirektör, Lunds kommun; Charlotte Nygren Bonnier, förvaltningschef, Kristianstads kommun; Mattias Säflund, verksamhetschef, Klippans kommun; Catharina Pålsson, förvaltningschef, Höörs kommun; Emma Frostensson, förvaltningschef, Osby kommun